

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-05-161S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**СИСТЕМИ І МЕХАНІЗМИ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

Шифр за ОП

Освітній рівень:

бакалаврський (перший)

Галузь знань

Соціальні і поведінкові науки

Спеціальність

Економіка

Освітня програма:

Управління персоналом і економіка праці

SYLABUS

**SYSTEMS AND MECHANISMS
OF SOCIAL PROTECTION**

ФП26

Code in Educational Program

Educational level:

bachelor (first)

Fields of knowledge

Social and behavioural sciences

Speciality

Economics

Educational Program:

HR management and labour economics

РІВНЕ - 2023

Силабус навчальної дисципліни «Системи і механізми соціального захисту» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», освітньо-професійною програмою «Управління персоналом і економіка праці». Рівне. НУВГП. 2023. 10 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/20893/>

Розробник силабусу: Юрчик Г.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Завідувач кафедри: Міщук Галина Юріївна, доктор економічних наук,
професор.

Керівник освітньої програми: Юрчик Г.М., кандидат економічних наук,
доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Н.Е. Ковшун, д.е.н., професор
Попередня версія силабусу 06-05-74S <https://ep3.nuwm.edu.ua/22818/>.

© Юрчик Г.М., 2023
© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Навчально-науковий інститут	Економіки і менеджменту
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Управління персоналом і економіка праці
Спеціальність	051 Економіка
Рік навчання, семестр	4,8 (денна форма); 5,10 (заочна форма)
Кількість кредитів	4
Лекції:	22 год. (денна форма); 6 год. (заочна форма)
Практичні заняття:	20 год. (денна форма); 6 год. (заочна форма)
Самостійна робота:	78 годин (денна форма); 108 год. (заочна форма)
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА	
	Юрчик Галина Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Вікіситет	https://cutt.ly/I9Wx5FF
ORCID	http://orcid.org/0000-0003-1013-6940
Як комунікувати	g.m.urchik@nuwm.edu.ua https://www.facebook.com/urchikgalua/ +38098-408-9069 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни на навчальній платформі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Система соціального захисту є важливою складовою реалізації соціальної політики на державному, регіональному, місцевому та локальному рівнях. Це актуалізує значення дисципліни «Системи і механізми соціального захисту» у підготовці майбутніх фахівців за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні і поведінкові науки».

Метою вивчення дисципліни «Системи і механізми соціального захисту» є ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних засад функціонування системи соціального захисту населення, а також набуття практичних навичок щодо порядку надання соціальних послуг, а також застосування різних інструментів соціального захисту (у вигляді соціальних допомог, компенсацій, страхових виплат та інших соціальних гарантій).

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Системи і механізми соціального захисту» є:

- оволодіння теоретичними знаннями щодо сутності, складових, функцій та рівнів соціального захисту населення
- вивчення інституційно-правового забезпечення національної системи соціального захисту населення
- розуміння та застосування державних соціальних стандартів та соціальних гарантій в системі соціального захисту населення
- вміння застосовувати інструменти соціального захисту як складових соціального страхування, соціального забезпечення та соціального обслуговування

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2519>

Компетентності

Загальні компетентності

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК18. Навики застосування інструментів соціального захисту та управління поведінкою людських ресурсів в цілях запобігання соціально-трудова конфліктів.

Програмні результати навчання

ПРН-12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН-24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

ПРН-30. Застосовувати інструменти соціального захисту та управління поведінкою людських ресурсів в цілях запобігання соціально-трудова конфліктів.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання та комунікації, навички письмового спілкування, налагоджувати контакти, вміння слухати і запитувати, формування власної думки та прийняття рішення, здатність до абстрактного та логічного мислення, аналізу та синтезу, вміння працювати з літературою та нормативно-правовими актами.

Структура, зміст та бюджет часу освітнього компонента

Зазначено нижче в таблицях

Форми та методи навчання

Методи навчання: лекції у формі діалогу, проблемні лекції, дослідницький метод, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал.

Порядок та критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>).

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40		
5	5	15	10	8	10	7	МК 1	МК 2	100
							20	20	

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів

Усі модульні контролю проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Перший та другий модульний контролю містять по 30 запитань різного рівня складності: перший рівень – 24 запитання по 0,5 бала, другий рівень – 4 запитання по 1 балу, третій рівень – 2 запитання по 2,0 бали. Усього – 20 балів.

Модульні контролю проводяться у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, грантових заявках - 5 балів.

Поєднання навчання та досліджень

Створюються умови для поєднання навчальної та позанавчальної діяльності шляхом залучення студентів до наукової діяльності, підготовки виступів на міжнародних науково-практичних конференціях.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Баранник Л.Б. Соціальний захист громадян: навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2017. 246 с.
2. Кириленко О.П., Толуб'як В.С. Соціальне страхування: підруч. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2016. 516 с.
3. Соціальне забезпечення в Україні: навч. посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнєцової, З. Е. Скринник, Л.К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с.
4. Утвенко В.В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навчальний посібник. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 248 с.
5. Безкровний О.В., Аранчій В. І., Лихопій В. І. Соціальне страхування : навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2016. 219 с.
6. Безлуга В.О., Загірняк Д.М., Шаповал Л. М. Соціальне страхування: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 208 с.
7. Ганслі Теренс М. Соціальна політика та соціальне забезпечення ринкової економіки: пер. з англ. Київ: Основи, 2016. С. 130.
8. Система соціального захисту в Україні: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О.О. Матрос. – Умань : Візаві, 2021. – 175 с.

Додаткова література

1. Назарова Г. В., Гончарова С. Ю., Сотникова Ю. В., Аграмакова Н. В. Соціальна економіка : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 275 с.
2. Шаповалова Т. М. Економічні основи соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 128с.
3. Ярошенко О. М. Право соціального забезпечення : підручник. Харків : Право, 2019. 376 с.
4. Ялдин, І. В. Соціальний захист та пенсійне забезпечення в Україні :навчальний посібник. Харків : Мераш Publisher : О.А. Мірошниченко, 2019. 174 с.
5. Бурлака О. С. Соціальний захист сім'ї, дитинства, материнства та батьківства в Україні :теоретико-правові проблеми : монографія /О.С. Бурлака. Харків : В справі, 2016. 447 с.
6. Шалієвська Л. І. Пенсійне забезпечення в системі економічної безпеки держави: монографія. Львів: Растр-7, 2020. – 196 с.

Нормативно-правові акти

1. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971р. № 322-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>).
2. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 № 2017-III. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2017-14>).
3. Закон України «Про соціальне страхування» № 1105-XIV від 23.09.1999 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>).
4. Закон України «Про соціальне страхування» № 1105-XIV від 23.09.1999 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>).
5. Постанова КМУ «Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням» № 1266 від 26.09.2001 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-%D0%BF#Text>).
6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003р. № 1058-IV. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>).
7. Закон України «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива» № 848 від 21.10.1995 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-95-%D0%BF#Text>).
8. Закон України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» № 1768-III від 01.06.2000р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>).
9. Закон України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю» № 1727-IV від 18.05.2004 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15#Text>).
10. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI від 08.07.2010 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>).

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття. У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність здобувач зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.

Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування здобувачами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних занять в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опанувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Практики, представники бізнесу, залучені до викладання

Спеціалісти та фахівці державних органів влади в сфері соціального захисту та соціальної політики (Управління праці та соціального захисту, Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування та ін.).

Правила академічної доброчесності

Здобувачі повинні дотримуватися принципів і правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилаючись на джерела, з яких береться інформація.

Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень.

У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролів, результати оцінювання такого здобувача скасовуються.

Неприйнятним є порушення норм моралі, зокрема негідне поводження у громадських місцях, на території університету, вживання ненормативної лексики; завдання шкоди матеріально-технічній базі університету.

Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>

Кодекс честі студента <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

Академічна доброчесність. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти <https://cutt.ly/OLbdntR>

Якість освіти. НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними.

Оновлення

Оновлення навчальної дисципліни здійснюється щорічно за результатами опитування здобувачів, з ініціативи гаранта освітньої програми, випускників, роботодавців.

Академічна мобільність, інтернаціоналізація

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/zak>
3. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>.
4. Національна соціальна сервісна служба України. URL: <https://nssu.gov.ua/>.
5. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>.
6. Фонд соціального страхування. URL: <http://www.fssu.gov.ua/>.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У РОЗРІЗІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

	ПРН			Методи, технології, засоби навчання
	12	24	30	
МОДУЛЬ 1. Соціальний захист населення: сутність, об'єкти, суб'єкти, фінансове та нормативно-правове забезпечення. Законодавчі основи, норми та гарантії соціального захисту зайнятих в трудовій сфері				
Тема 1. Соціальний захист людини як система				Міні-лекція. Презентація. Міждисциплінарне
1.1. Сутність, об'єкти та суб'єкти				

соціального захисту				навчання. Презентація.
1.2. Складові, функції та цілі соціального захисту				Дискусія. Тестові завдання.
1.3. Моделі соціального захисту				
Тема 2. Нормативно-правове та фінансове забезпечення соціального захисту населення				
2.1. Правове забезпечення соціального захисту				Міні-лекція.
2.2 Соціальні стандарти та гарантії в Україні як основа нормативно-правового забезпечення соціального захисту				Презентація. Дискусія.
2.3. Фінансове забезпечення соціального захисту населення				Аналіз конкретних ситуацій (case study). Тестові завдання.
Тема 3. Законодавчі основи та інструменти соціального захисту зайнятих в трудовій сфері				
3.1. Механізм соціального захисту зайнятого населення. Адміністративно-правові інструменти СЗ працівників				
3.2. Норми та гарантії в оплаті праці				
3.2.1. Норми в оплаті праці 3.2.2. Мінімальна заробітна плата та доплата до мінімальної зарплати				Проблемна лекція.
3.2.3. Гарантії оплати праці в період щорічної відпустки				Презентація. Дискусія.
3.2.4. Гарантії оплати праці в період службового відрадженьня та в інших випадках				Аналіз конкретних ситуацій (case study). Розв'язок задач.
3.3. Оподаткування заробітної плати в контексті соціального захисту працюючих				Тестові завдання.
3.4. Індексація та компенсація заробітної плати				
Модульний контроль 1				
Модуль 2. Соціальний захист населення в умовах соціальних ризиків в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування. соціальний захист вразливих верств населення				
Тема 4. Соціальний захист населення в умовах тимчасової втрати працездатності (ТВП) та у разі смерті, не пов'язаної із нещасним випадком на виробництві				
4.1. Соціальне страхування з ТВП				Проблемна лекція.
4.2. Допомога з тимчасової втрати працездатності				Презентація. Дискусія.
4.3. Допомога по вагітності та пологах				Аналіз конкретних ситуацій (case study). Розв'язок задач.
4.4. Допомога на поховання та соціальні послуги за соціальним страхуванням з ТВП				Тестові завдання.
Тема 5. Соціальний захист населення від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, що спричинили втрату працездатності				
5.1. Загальні засади реалізації соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань				Проблемна лекція.
5.2. Соціальні виплати за загальнообов'язковим соціальним страхуванням від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань				Презентація. Дискусія.
5.3. Розрахунок середньої заробітної для				Аналіз конкретних ситуацій (case study).
				Розв'язок задач.
				Тестові завдання.

спрочинили втрату працездатності										
Тема 6. Соціальний захист пенсіонерів в Україні	22	4	4	16	10	20	1	1	18	10
Тема 7. Соціальний захист населення з низьким рівнем життя	12	2	2	10	7	12			16	7
Модульний контроль 2					20					20
Змістовий модуль 2	72	12	10	48	55	72	3	3	66	55
Всього	120	22	20	78	100	139	6	6	108	100

Лектор **Юрчик Г.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва**

Автор
Доцент

Галина ЮРЧИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №645 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00